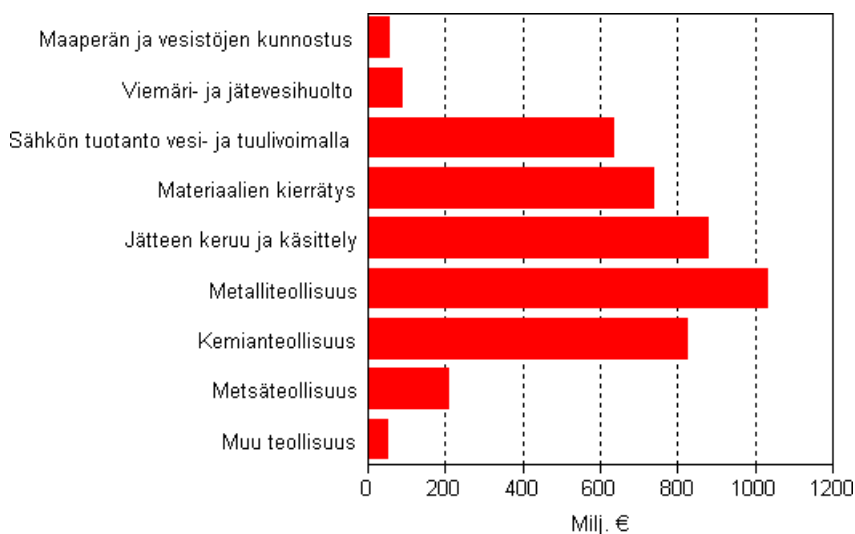

Ympäristöliiketoiminta 2010

Metalliteollisuus suurin ympäristöliiketoiminnan tuottaja vuonna 2010

Vuonna 2010 ympäristöliiketoiminnan yhteenlaskettu liikevaihto teollisuudessa oli 2,1 miljardia euroa. Tästä metalliteollisuuden osuus oli runsas miljardi. Ympäristöliiketoiminnan osuus teollisuuden kokonaisliikevaihdosta oli noin 2 %. Tiedot perustuvat Tilastokeskuksen ympäristöliiketoimintatilastoon.

Ympäristöliiketoiminnan liikevaihto ympäristöliiketoiminnan päätoimialoilla ja teollisuudessa

Ympäristöliiketoimintaa harjoitetaan sekä pää- että sivutoimisesti. Päätoimisiksi ympäristöliiketoiminnan yrityksiksi luokitellaan ympäristön puhtaanapidossa sekä vesi- ja tuulivoiman tuotannossa toimivat yritykset. Vuonna 2010 päätoimisia ympäristöliiketoiminnan yrityksiä oli 777 ja niiden yhteenlaskettu liikevaihto oli 2,4 miljardia euroa. Yli kolmannes liikevaihdosta muodostui jätehuollosta. Toiseksi suurin päätoimiala oli sähkön tuotanto vesi- ja tuulivoimalla, jonka liikevaihto oli 642 miljoonaa euroa ja investoinnit 136 miljoonaa. Ympäristöliiketoiminnan päätoimialat työllistivät yhteensä 6 630 henkilöä. (Liitetaulukko 1.)

Vuonna 2010 sivutoimisesti ympäristöliiketoimintaa harjoittavia yrityksiä oli teollisuudessa 266. Teollisuudesta suurin ympäristöliiketoiminnan viejä oli metalliteollisuus 532 miljoonalla eurolla. Ympäristöliiketoiminnan osuus kokonaisliikevaihdosta oli suurin kemianteollisuudessa (4 %). Vuotta

2010 koskevassa kyselyssä olivat mukana myös sivutoimisesti ympäristöliiketoimintaa harjoittavat palveluyritykset. Niiden osalta tiedot eivät ole kuitenkaan riittävän kattavia julkaistaviksi. (Liitetaulukko 2.)

Ympäristöliiketoiminnalla tarkoitetaan liiketoimintaa, joka liittyy ympäristön pilaantumista estävään tai luonnonvaroja säästävään tuotantoon. Ympäristöliiketoiminnan tilastointi on kehitysvaiheessa sekä kansallisella että EU:n tasolla. Suomessa ympäristöliiketoimintatilasto julkaistaan nyt toista kertaa. Tilastovuotta 2010 koskeva tilasto kattaa ympäristöliiketoiminnan päätoimialat sekä teollisuuden (Toimialaluokitus 2008 luokat B ja C). Tiedot perustuvat ympäristöliiketoiminta 2010 -kyselyyn sekä Teollisuuden tuotantotilastoon ja Tilinpäätöstilastoon. Kohdejoukon tarkentumisesta johtuen tämän julkaisun tiedot eivät ole kaikilta osin vertailukelpoisia tilastovuotta 2009 koskevan pilottijulkaisun kanssa.

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Ympäristöliiketoiminnan päätoimialat Suomessa 2010.....	4
Liitetaulukko 2. Sivutoimiset ympäristöliiketoiminnan tuottajat teollisuudessa vuonna 2010	4
Liitetaulukko 3. Teollisuuden ympäristöliiketoiminnan jakautuminen ympäristönsuojeluun ja luonnonvarojen hallintaan.....	4
Laatuseloste: Ympäristöliiketoimintatilasto.....	5

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Ympäristöliiketoiminnan päätoimialat Suomessa 2010

Toimiala (TOL2008)	Yritykset (lkm)	Henkilöstö (HTV)*	Ympäristöliiketoiminnan liikevaihto (milj. €)	Ympäristöliiketoiminnan vienti (milj. €)	Investoinnit ympäristöliiketoimintaan (milj. €)
35111 Sähkön tuotanto vesi- ja tuulivoimalla	75	473	642	4	136
3700 Viemäri- ja jätevesihuolto	150	379	93	0	17
381,382 Jätteen keruu, käsittely ja loppusijoitus	398	4 189	885	4 ¹⁾	81
383 Materiaalien kierrätys	107	1 217	745	456	22 ¹⁾
3900 Maaperän ja vesistöjen kunnostus ja muut ympäristöhuoltopalvelut	47	372	60	4 ¹⁾	3 ¹⁾
Päätoimialat yhteensä	777	6 630	2 425	469	259

Lähde: Tilinpäätöstilaston ennako, Ympäristöliiketoiminta 2010 -kysely.
* ennakkotieto

1) Tieto epävarma. Variaatiokerroin ylittää arvon 20.

Liitetaulukko 2. Sivutoimiset ympäristöliiketoiminnan tuottajat teollisuudessa vuonna 2010

Toimiala (TOL2008)	Ympäristöliiketoimintaa harjoittavat yritykset (lkm)	Toimialan kokonaisliikevaihto (milj. €)*	Ympäristöliiketoiminnan liikevaihto (milj. €)	Ympäristöliiketoiminnan osuus (%)	Ympäristöliiketoiminnan vienti (milj. €)	Investoinnit ympäristöliiketoimintaan (milj. €)
16-17 Metsäteollisuus	26	19 889	213 ¹⁾	1	63 ¹⁾	0.7 ¹⁾
19-22 Kemianteollisuus	50	18 821	832	4	291	23 ¹⁾
24-30,33 Metalliteollisuus	170	67 689	1 039	2	532	79 ¹⁾
08-15,18,23,31,32 Muu teollisuus	20	18 525	56	0.3	33	2 ¹⁾
(B ja C) Teollisuus yhteensä	266	124 924	2 141	2	919	104¹⁾

Lähde: Tilinpäätöstilaston ennako, Ympäristöliiketoiminta 2010 -kysely.
* ennakkotieto

1) Tieto epävarma. Variaatiokerroin ylittää arvon 20

Liitetaulukko 3. Teollisuuden ympäristöliiketoiminnan jakautuminen ympäristönsuojeluun ja luonnonvarojen hallintaan

Toimiala (TOL2008)	Ympäristönsuojelu		Luonnonvarojen hallinta	
	Liikevaihto (milj. €)	Viennin osuus (%)	Liikevaihto (milj. €)	Viennin osuus (%)
16-17 Metsäteollisuus	5 ¹⁾	0 ¹⁾	208 ¹⁾	30 ¹⁾
19-22 Kemianteollisuus	346	13 ¹⁾	486	50
24-30,33 Metalliteollisuus	502 ¹⁾	40	538	62 ¹⁾
08-15,18,23,31,32 Muu teollisuus	21	29 ¹⁾	35	76
(B ja C) Teollisuus yhteensä	873	29	1 267	53

1) Tieto epävarma. Variaatiokerroin ylittää arvon 20.

Laatuseloste: Ympäristöliiketoimintatilasto

1. Tilastotietojen relevanssi

1.1 Tietosisältö ja käyttötarkoitus

Ympäristöliiketoimintatilasto kuvaa Suomessa harjoitettua ympäristöön liittyvää liiketoimintaa.

Tilastoaineiston käyttöä ja luovuttamista koskevat yleiset salaussäännöt, koska aineisto sisältää yritystasolla liiketoimintaa kuvaavia tietoja. Aineistosta laaditut tilastot ovat julkisia, kuitenkin sillä rajoituksella, ettei niistä voida päätellä yksittäisen yrityksen tietoja.

Tilastotiedot julkaistaan Tilastokeskuksen Internet-sivuilla sekä toimitetaan Euroopan unionin tilastovirasto Eurostatille. Tietoja käytetään myös ympäristöliiketoiminnan laajuutta ja sen eri muotoja kuvaavissa selvityksissä ja tutkimuksissa. Tietojen käyttäjiä ovat esimerkiksi Suomen julkinen hallinto, elinkeinoelämä ja tutkimuslaitokset.

1.2 Käsitteet ja luokitukset

Ympäristöliiketoiminnalla tarkoitetaan toimintaa, joka liittyy ympäristön pilaantumista estävään tai luonnonvaroja säästävään tuotantoon. Ympäristöliiketoiminta voi olla tietyn yrityksen pää- tai sivutoimintaa. Ympäristöliiketoiminta ei ole oma toimialansa, vaan tuotanto on hajautunut useaan eri toimialaluokkaan.

Ympäristön pilaantumista estävä tuotanto voi sisältää tuotteita, tekniikoita tai palveluita jotka kohdistuvat ilman, maaperän ja veden vaurioihin sekä jätteisiin, meluun, luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonmaisemiin liittyviin ongelmiin. Tällainen tuotanto voi olla toiminnaltaan, tai liittyä toimintaan joka on, mittausta, seurantaa, ennaltaehkäisyä, käsittelyä, korjaamista, tutkimusta, kehittämistä tai asian tietoiseksi tekemistä.

Luonnonvaroja säästävä tuotanto voi sisältää tuotteita, tekniikoita tai palveluita, jotka kohdistuvat luonnonvarojen säästämiseen ja niiden tehokkaaseen käyttöön joko tuotantoprosessissa tai käyttöprosessissa. Tällainen tuotanto voi olla toiminnaltaan, tai liittyä toimintaan joka on, mittausta, seurantaa, ennaltaehkäisyä, käytön vähentämistä, uudelleenkäyttöä, kierrätystä, korjaamista, entiselleen palauttamista, tutkimusta, kehittämistä tai asian tietoiseksi tekemistä.

Luokituksina tässä tilastossa käytetään Tilastokeskuksen toimialaluokitusta (TOL2008) sekä ympäristöliiketoiminnan tuoteluokitusta.

1.3 Lait ja asetukset

Tilaston tiedonkeruun perustana on Tilastolaki (280/2004).

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Ympäristöliiketoimintaa harjoitetaan Suomessa sekä päätoimisesti että sivutoimisesti.

Ympäristöliiketoimintaa päätoimisesti harjoittavat yritykset toimivat seuraavilla TOL2008 -toimialoilla (ympäristöliiketoiminnan päätoimialat):

35111 Sähkön tuotanto vesi- ja tuulivoimalla

3700 Viemäri- ja jätevesihuolto

3811 Tavanomaisen jätteen keruu

3812 Ongelmajätteen keruu

3821 Tavanomaisen jätteen käsittely ja loppusijoitus

3822 Ongelmajätteen käsittely, loppusijoitus ja hävittäminen

3831 Romujen purkaminen

3832 Lajiteltujen materiaalien kierrätys

3900 Maaperän ja vesistöjen kunnostus ja muut ympäristöhuoltopalvelut

Ympäristöliiketoimintaa sivutoimisesti harjoittavat yritykset voivat toimia millä tahansa toimialalla, poislukien päätoimialat.

Ympäristöliiketoimintatilaston otoksen ja perusjoukon määrittely perustuu Teollisuuden tuotantotilaston, Tilinpäätöstilaston ja Yritysrekisterin tietoihin.

Tilastovuotta 2010 koskeva tiedonkeruu kohdennettiin ympäristöliiketoimintaa päätoimisesti harjoittaville yrityksille ja yrityksille joilla on toimipaikka päätoimialalla. Lisäksi sivutoimisesti ympäristöliiketoimintaa harjoittavista yrityksistä poimittiin otos. Otos rajattiin yritysten tuotantotietoja hyödyntämällä. Otoksesta rajattiin ulos yritykset, joiden vuosiliikevaihto oli alle 500 000 €/v. Tilastovuotta 2010 koskevaan tiedonkeruuseen kuului 1 311 yritystä.

Kyselyyn vastataan Internetissä olevalla sähköisellä lomakkeella yritysten postitse saamalla käyttäjätunnuksilla ja salasanoilla. Kyselyyn on myös mahdollista vastata paperilomakkeella. Sähköisten vastausten osuus oli 94 %. Tiedonantajien vastausrasitteen pienentämiseksi, kyselyssä tiedustellaan vain sellaisia tietoja joita ei muista tietolähteistä saada selvitettyä.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Kyselyn vastauskato oli 23 prosenttia. Saadut vastaukset korotettiin yksinkertaisella Horwitz-Thompson-estimaattorilla. Menetelmässä korottaminen tehdään ositekohtaisesti perusjoukon yritysten ja kyselyyn vastanneiden yritysten suhteella. Kyselyn otantapohjaisuudesta johtuen tietoihin liittyy myös tilastollisia epävarmuustekijöitä. Tilaston tietojen oikeellisuutta ja epävarmuutta arvioidaan variaatiokerroimen avulla. Variaatiokerroin määrittää havaintoarvojen suhteellisen hajonnan eli sen kuinka monta prosenttia havaintoarvojen keskihajonta on havaintoarvojen keskiarvosta. Liitetaulukoiden solut, joissa havaintoarvon variaatiokerroin ylittää 20 % on merkitty yläindeksillä.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Ympäristöliiketoimintatilaston ensimmäinen vuosijulkistus oli tilastovuotta 2009 koskenut pilottitilasto. Tilasto on jatkossakin tarkoitus julkaista vuosittain. Lopulliset tiedot julkistetaan noin 12 kuukauden kuluttua tilastovuoden päättymisestä.

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Tilastotiedot julkaistaan Tilastokeskuksen internet-sivuilla. Lisäksi tilastotiedot raportoidaan EU:n tilastovirasto Eurostatille.

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Tilaston kokoamisessa noudatetaan EU:n tilastoviraston Eurostatin antamia ohjeita ja suosituksia. Ympäristöliiketoimintatilasto on tällä hetkellä kehitysvaiheessa koko Euroopassa. Tavoitteena on, että lähivuosina tilastotiedot saataisiin vertailukelpoisiksi kaikkien EU-maiden välillä.

7. Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Tilastoon liittyvät käsitteet ja määritelmät on sovittu yhteisesti EU:n tasolla. Suomessa ympäristöliiketoimintatilaston vuosituotanto alkoi tilastovuodesta 2009. Kansallista aikasarjaa ei ole tilastotiedoista vielä saatavilla. Koska tilasto on vielä kehitystasolla ja perusjoukko on tarkentunut edelliseen julkaisuun nähden, eivät tämän julkaisun luvut ole kaikilta osin vertailukelpoisia aiemman julkaisun kanssa.

Suomessa on aikaisemmin tehty ympäristöliiketoiminnasta kaksi erillisselvitystä, koskien tilastovuosia 1998 ja 2003. Nämä eivät kuitenkaan ole vertailukelpoisia tämän tilaston tietojen kanssa, koska käsitteet ja määritelmät ovat muuttuneet.

Lisätietoja

Martti Pykäri (09) 1734 3228

Vastaava tilastojohtaja:

Leena Storgårds

ymparistoliiketoiminta@tilastokeskus.fi

www.tilastokeskus.fi

Lähde: Ympäristöliiketoiminta 2010, Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute